



Overzicht en analyse van inhaal- en ondersteuningsprogramma's tranche 1 (zomer 2020)

Auteurs: Dr. Anne Fleur Kortekaas-Rijlaarsdam, Prof. dr. Melanie Ehren, Prof dr. Martijn Meeter

September 2020

Dit onderzoek is gefinancierd door het Nationaal Regieorgaan Onderwijsonderzoek (NRO),
projectnummer 405-00-860-016

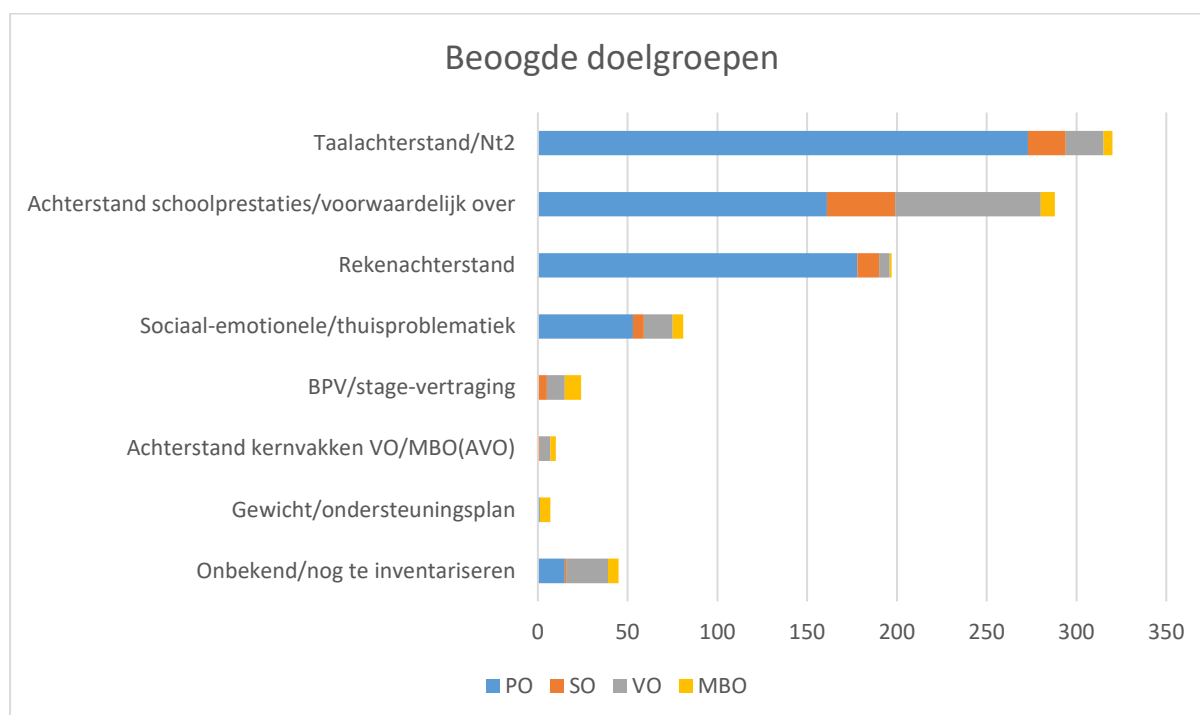
Contact: A.F.Kortekaas-Rijlaarsdam@vu.nl

Overzicht aangevraagde interventies tranche

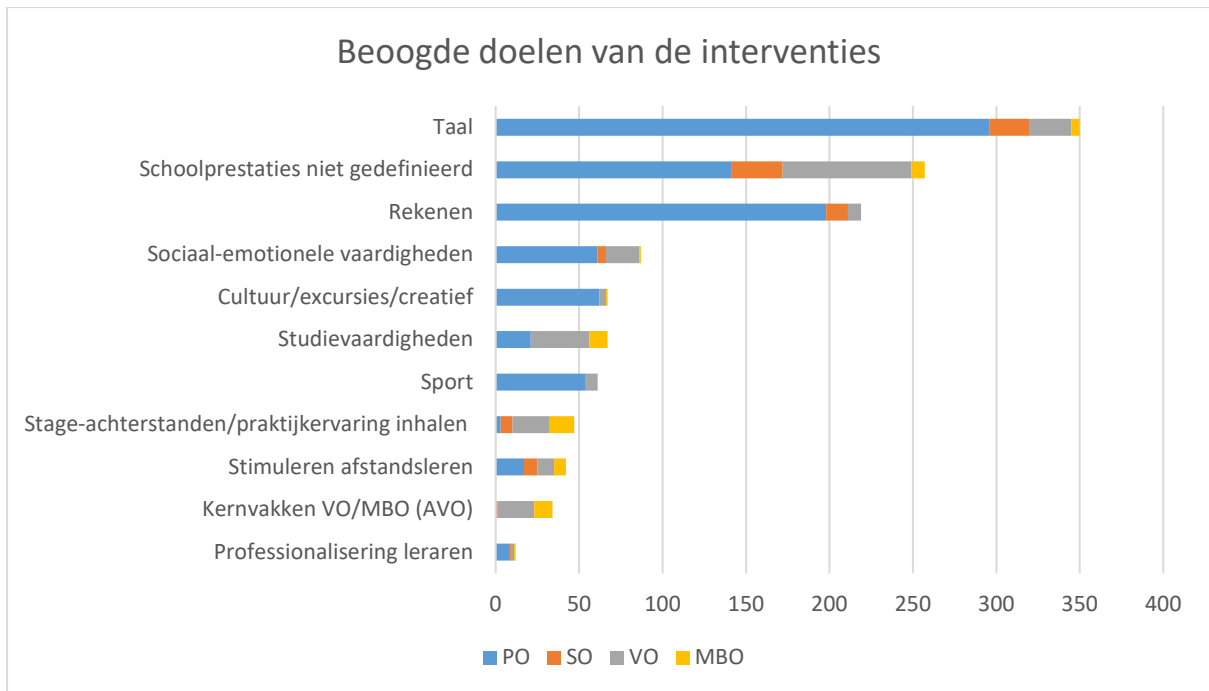
Inleiding

In het eerste tijdvak van de subsidieregeling zijn er 1559 aanvragen voor inhaal- en ondersteuningsprogramma's gedaan door instellingen in het PO/VO/SO/MBO/VAVO. In een vergelijkbare regeling voor VVE zijn 312 aanvragen gedaan. De aanvragen van PO/VO/SO/MBO zijn door LEARN! onderzoekers verder geanalyseerd om een beeld te creëren van het type interventies dat scholen (gaan) opzetten om leerachterstanden weg te werken, de doelgroepen die zij hiermee willen helpen, en de praktische aspecten van de uitvoering (zoals samenwerking met externe partijen). Hieronder volgt een kort overzicht van deze analyses gebaseerd op een representatieve (m.b.t. type interventie, samenwerking, regio en leerlinggewicht) steekproef van 743 inhaal- en ondersteuningsprogramma's. Alle aanvragen vanuit het MBO en SO zijn meegenomen om, ondanks het kleinere aantal aanvragen in deze sectoren, toch een zo representatief mogelijk beeld te geven. Gemiddeld vroegen scholen subsidie aan voor meer dan één programma. In de analyse van aanvragen uit de eerste tranche hebben we gekeken naar de doelgroepen waarop scholen hun aanbod willen richten, de doelen die zij met deze leerlingen willen bereiken en de manier waarop zij het programma, al dan niet met externe partijen, inrichten.

1. Beoogde doelgroepen en doelen van de aangevraagde programma's



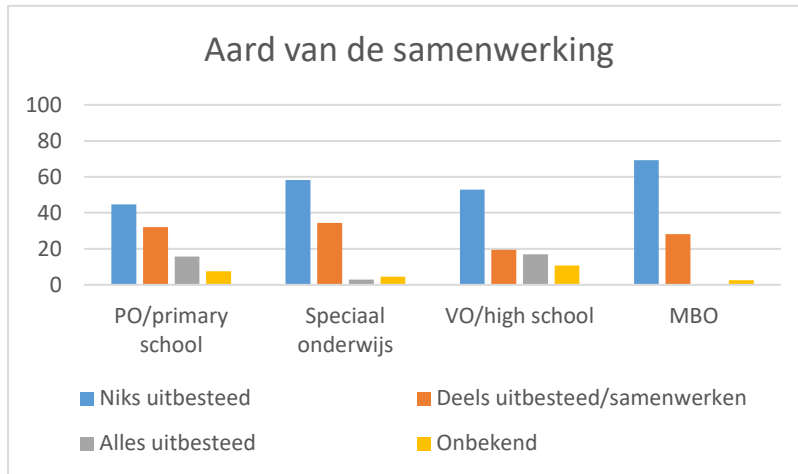
Hoewel het nog niet voor alle scholen mogelijk was om achterstanden in kaart te brengen wordt uit analyse van de aanvragen duidelijk dat inhaalprogramma's zich meestal richten op leerlingen met een achterstand in schoolprestaties (PO/SBO: taal en rekenen; VO kernvakken) en met regelmaat op kinderen met Nederlands als tweede taal. Op het PO zien we ook (geschatte) vertragingen in sociaal-emotioneel functioneren. In het VO (met name VMBO), MBO en (V)SO worden interventies ingezet voor leerlingen die praktijkervaring missen doordat zij niet of beperkt stage konden lopen in de periode van maart-juni 2020.



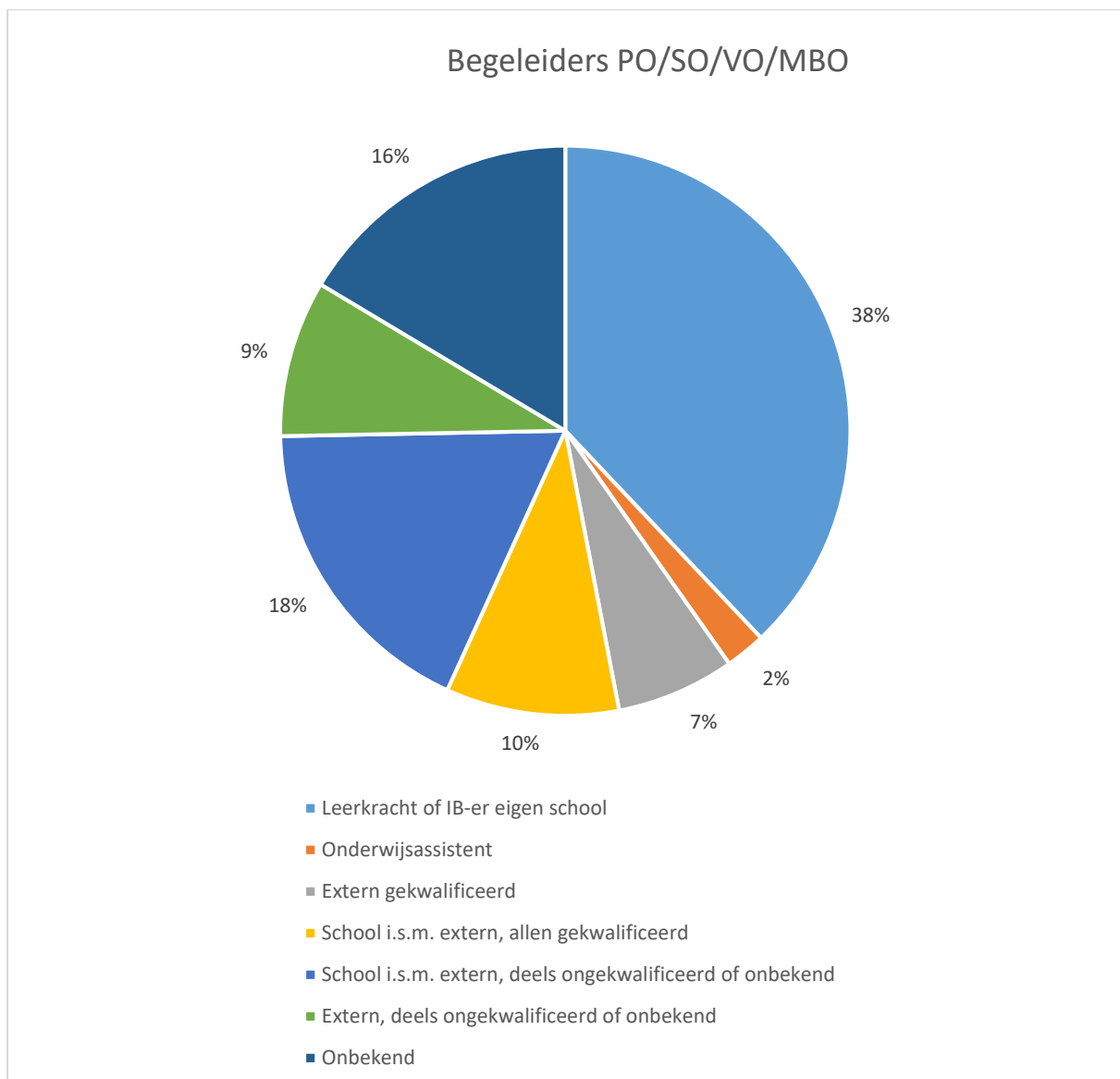
De omschreven doelen van de inhaalprogramma's sluiten nauw aan bij de beoogde doelgroepen. Taal, rekenen, kernvakken en AVO vakken zijn vaak kerndoel van het programma. Regelmatig wordt daar een component aan toegevoegd om sociaal-emotionele vaardigheden te versterken (m.n. op PO), studievaardigheden te stimuleren (m.n. VO en MBO) en om afstandsleren, ook in de eventuele toekomst, te vergemakkelijken. Vooral in het SO blijkt afstandsleren een belangrijk doel. In een beperkt aantal gevallen staat professionalisering van de leerkrachten (meestal op het gebied van pedagogisch-didactisch handelen, soms op het gebied van online onderwijs) centraal in het programma dat is aangevraagd. Omdat in de eerste tranche relatief veel zomerscholen werden aangevraagd, zijn culturele verdieping, creatief bezig zijn en beweging op PO ook regelmatig doel van het programma.

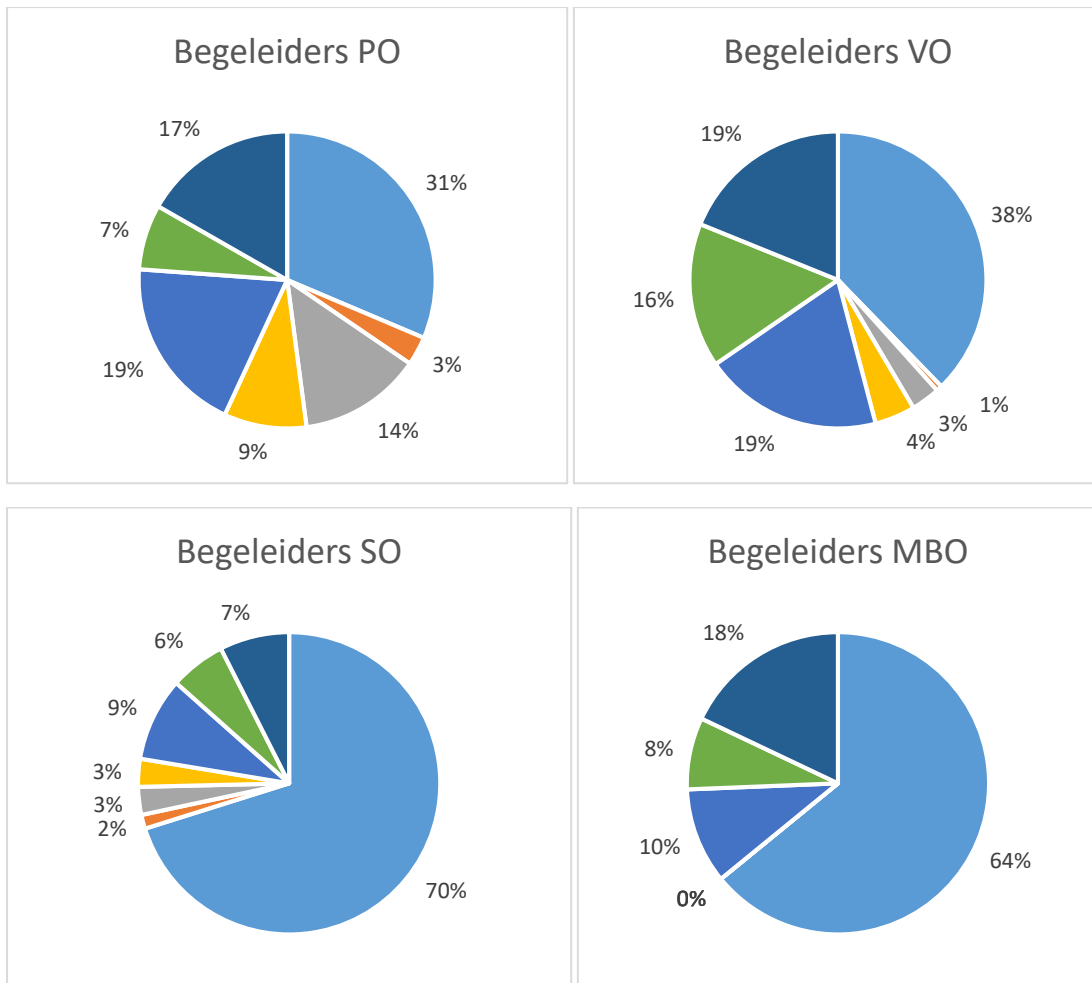
2. Uitvoering, begeleiding en samenwerking binnen de programma's

Scholen mogen kiezen of zij bij de ontwikkeling en uitvoering van de inhaalprogramma's samenwerken met andere scholen, lerarenopleidingen of andere externe partijen (zoals onderwijsadviesbureaus, huiswerkbegeleidingsinstituten of de gemeente). Per sector verschilt met wie scholen samenwerken, voor details zie de infographics van OCW op <https://www.dus-i.nl/subsidies/inhaal-en-ondersteuningsprogramma's-onderwijs/overzicht-aanvragen>.



Uit analyse van de omschrijving van deze (eventuele) samenwerking in de steekproef blijkt dat scholen vaak zelf de regie nemen bij de ontwikkeling en uitvoering van de programma's (dit geldt voor alle sectoren).

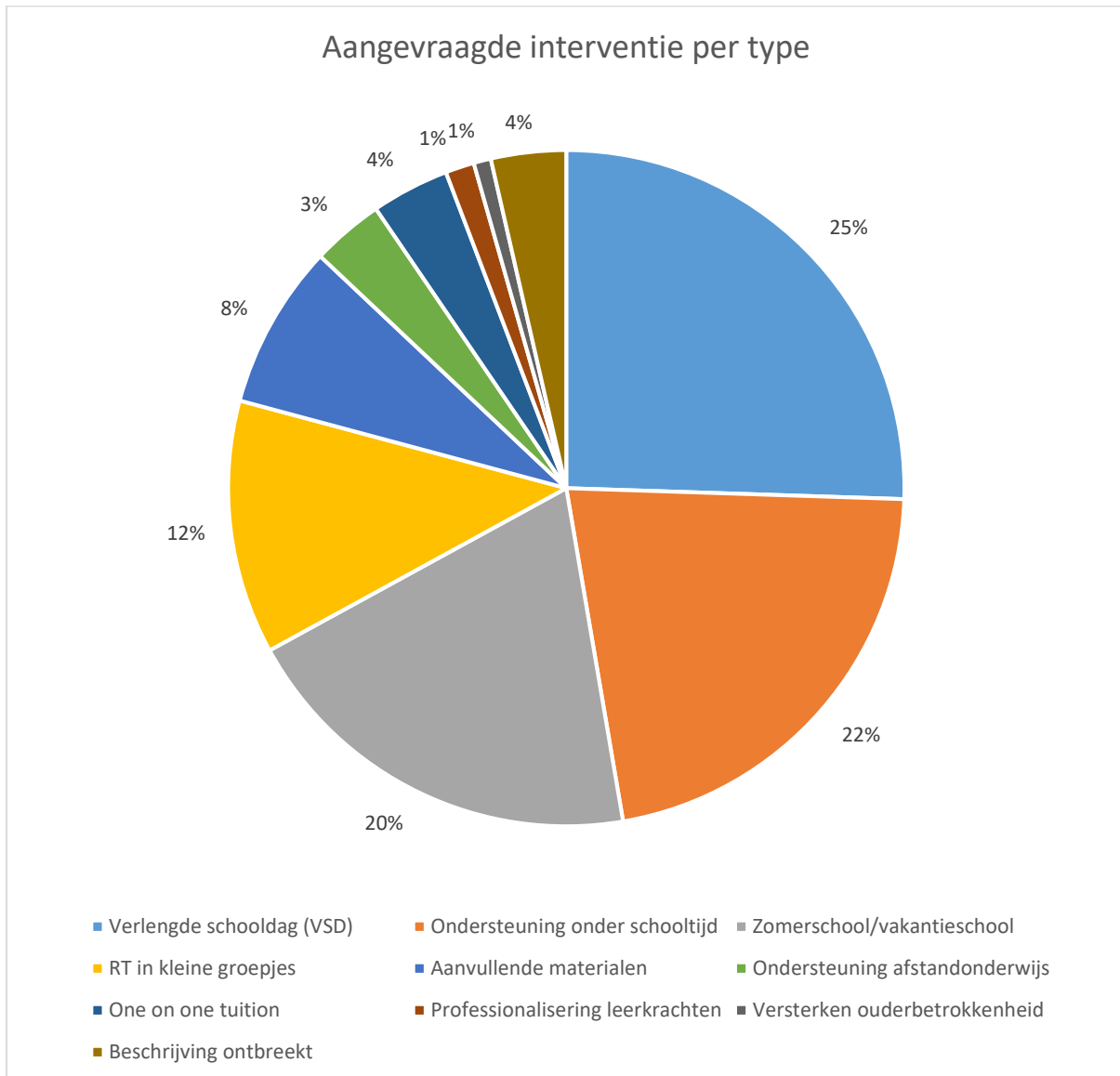




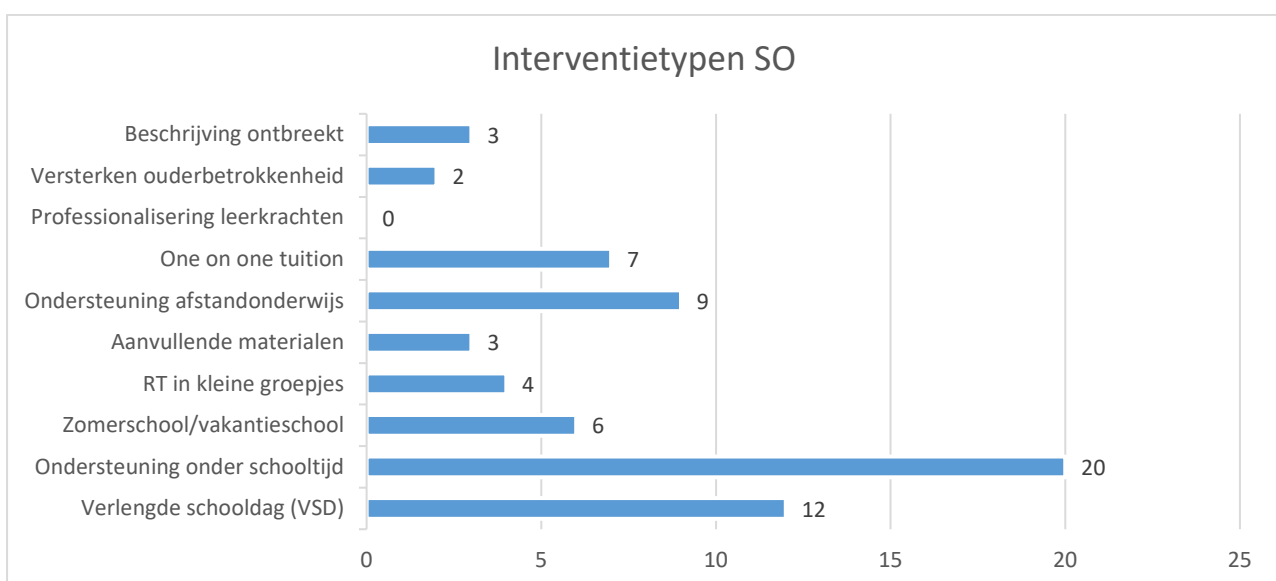
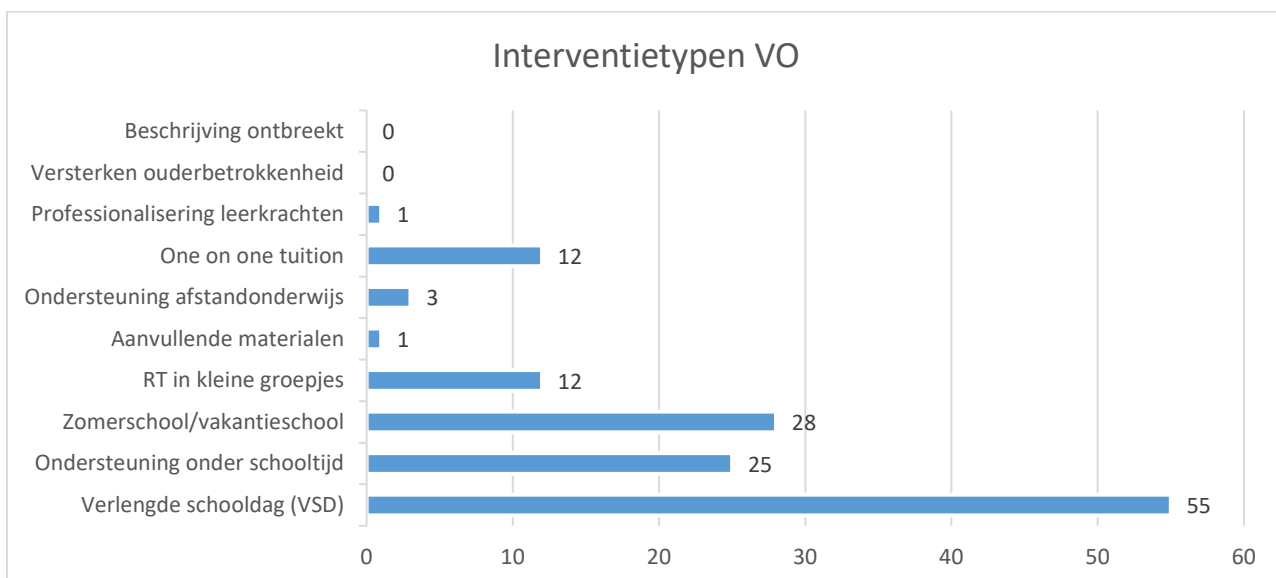
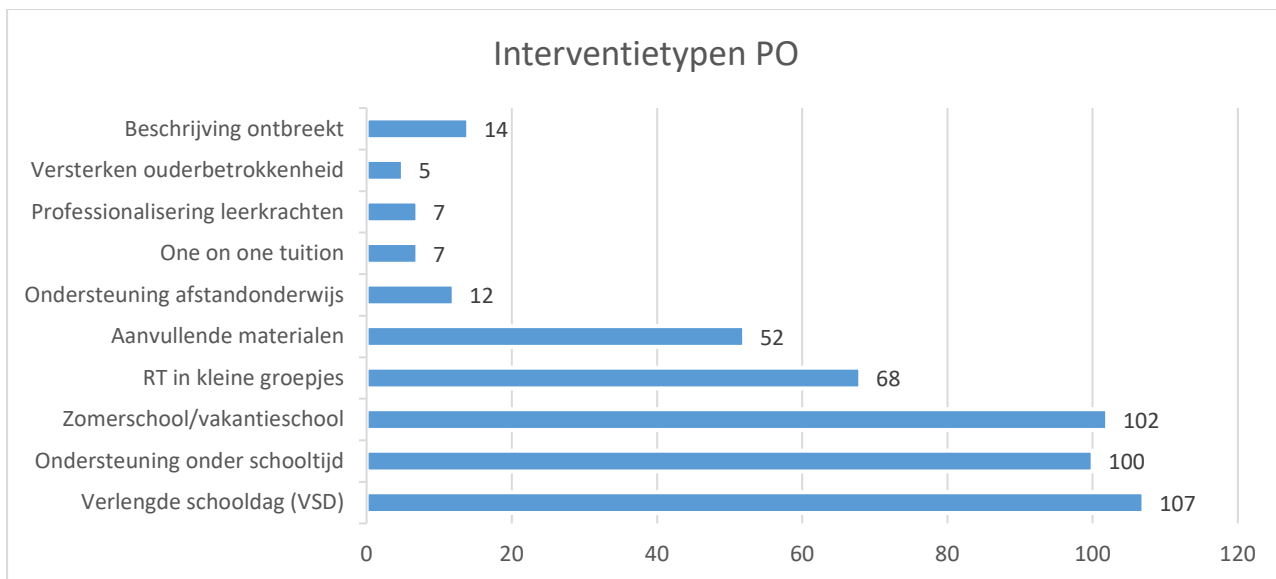
Hoewel door samenwerking met externe organisaties niet uit alle aanvragen duidelijk wordt wie de leerlingen begeleidt blijkt dat in alle sectoren meestal gekwalificeerde begeleiders de leerlingen begeleiden. In het SO en MBO is dat relatief het vaakst het geval. Onder gekwalificeerde begeleiders in bovenstaande figuren vallen bevoegde leerkrachten, onderwijskundigen, pedagogen.

3. Typen interventies binnen de aangevraagde inhaalprogramma's

Tot slot hebben we het type interventie in kaart gebracht. De onderstaande figuren laten allereerst de percentages aanvragen voor alle sectoren naar type interventie zien, waarbij vooral ondersteuning onder schooltijd, remedial teaching in kleine groepjes en verlengde schooldag hoog scoren. Vanwege het aanvraagmoment voor tranche 1 (voor de zomervakantie) zien we dat 20% van de programma's (ook) een zomerschool bevat.



Vervolgens splitsen we de aangevraagd interventies uit naar sector waarbij uit onderstaande figuren blijkt dat voor het PO relatief vaak remedial teaching (RT) in kleine groepjes is aangevraagd. Op het SO zijn aanvragen naast ondersteuning onder schooltijd (SBO en VSO) vaak gericht op het stimuleren/verbeteren van online lesgeven (afstandonderwijs) en het inhalen van praktijklessen (VSO). Die laatste categorie staat op het MBO op de voorgrond waar stages tijdelijk hebben stilgelegen of in mindere mate werden voortgezet.



Interventietypen MBO

